

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Hull a levél. . . .

Hull a levél a faágról,
Elszakadok a rózsámtól!
Népdal.

Itt van az ősz! Szelének fuvalma megzörgeti a bokrok és fák megsárgult lombjait s az ágától elszakadt falevél játszi kalímpálózással lebeg alá az anyaföldre, melynek tápláló ereje megszülte s fölnevelte. Lehull az ágról, hogy oda többé vissza ne térjen.

Olyan szomorúan, olyan elhagyottan áll ott a diszétől megfosztott fa, mint az utszéli koldus tépett ruhájában.

Ez a halálnak a jelképe.

De a fáknak ez a halála nem örökös, nem egyéb az, csak időleges elszunnyadás, melynek

rövid pár hónap alatt, a tavasz első fuvalatára, a tavaszi napsugár első ébresztő csókjára vége szakad s a lehullott sárga fönnyadt levél nyomán friss rügyek támadnak s kibúvik belőlük az új üde levélke, hogy ismét földiszitse gyönyörű zöldjével elárvult szülőjét.

Itt van az ősz!

Megmozdul a levegő a halál fagygyasztó fuvalmától s az emberek apraja, nagyja rakásra hull kegyelmet nem ismerő kaszája előtt, mint a hogy rendre dül a buja vetés a kaszás csapásai alatt. A halál kaszája, a különféle betegségek, halomszámra szedi áldozatait, nem gondolván azzal, hogy hány szíven mennyi vérző sebet üt ez által. A vetés, mely kaszája elé kerül, különféle; van közte erősebb, mely a csapás alatt

TÁRCZA.

Részegeskedő szarka.

A Természettudományi-Közlöny-ben Kardos Árpád ezt az érdekes megfigyelését írja le:

A szarka mint beszélő madár már régóta kedves madaram. Volt már birtokomban 5—6 példány is és valamennyi, még a legvénebbet sem véve ki, beszélő tehetségének számtalanszor igen fényes bizonyítékát adta. Nemcsak egyszerű szavakat, neveket, hanem hosszabb három, négy, sőt több szóból álló mondatokat is képes minden nehézség nélkül elmondani, különösen, ha e mondatok nagyrészt alhangu szavakból állanak. Az ilyen kifejezéseket: „Matyi jön“, „Matyi szomjas“, „Matyi rossz“, stb. egész könnyűséggel, élénken, tisztán képes kimondani és ha jó vagy incselkedő kedvében van, szavait mindig kaczagással kíséri, mint a hogy azt Balassa tagtárs is írja. Ez adja ki a nagy különbséget

a mely a szarka és a papagáj vagy a holló beszédje között van. Így sohasem felejttem el. de talán senki, a ki tanuja volt az alább leírt többször ismétlődő jelenetnek: azt az élénk szóözönt és hangos lármás kaczagást, melyet „Miska“ nevű szarkám egy faágról hallatott, midőn az egyik haragosa, egy morózus természetű tót pesztonka a kutnál a vizeskorsóval megjelent. „Hanka, Hanka te, Hanka!“ kiabálta többször egymásután, a mikor megláta, hogy a leány a kuthoz megy. „Hanka vizet“, „Rossz Hanka vizet“, csacsogta tovább s fölrepült a kut mellett álló fára, s onnan kiabált tovább Hankára, a kit mód nélkül boszantott a madár beszéde.

„Ha-ha-hanka rossz, rossz, rossz.“ „Te csunya Hanka, te csunya“ fecsegte össze-vissza élénk hajlongások között, közbe-közbe nagyokat kaczagva. Ez a hajlongás és kaczagás neveltette meg a néző publikumot. A haragos pesztonka rendesen lefecskendezte egy kis vízzel, a mi azonban egy csöppet sem gátolta a további fecsegsében, legfeljebb egy-két ággal maga-

csak meghajlik, de nem törik meg, de van zsengebb is, mely nem tud gyöngye erejével ellent állani, hanem az első csapásra megtörik dereka s a halál diadalt ülve fogja le fagyos ujjával a szempillákat.

Az utóbiak azok a szegény ártatlan kis teremtések, melyek hivatva vannak az egek anygalkáinak seregét szaporítani.

Ezreivel röppennek el ezek az ártatlan gyöngye teremtések az őket dédelgető szülők öleléséből, fájdalmas, tatóngó sebet ejtve azok szerető szivein.

Az ősz az, mely különféle nyavalyáival a legnagyobb pusztítást szokta végbe vinni az apró gyermek seregben.

Az emberi tudomány évezredek óta fáradozik azon, hogy a halállal diadalmasan szembe szálljon, de hiába, mert meg van a sors könyvében írva, hogy annak, a ki született, meg is kell halnia. A halált végleg legyőzni nem, hanem csak elodázni lehet.

A hol közel a tudomány segítsége, ott gyakran sikerül a különféle betegségeknek elejét venni, de bezzeg másképp van ott, hol ennek híjával vagyunk. Néma tanui ennek az orvosi segélytől távol fekvő községek végébe illesztett temetők, melyekben borzadva szemléljük a sirhalmok, kivált pedig a kicsinyek sokaságát.

A szegény beteg itt hiába várja betegsége gyógyító balzsamát, mert mire a távolból érkező segítség hozzá jut, a kór már megtette romboló munkáját.

Ilyen elhagyatottság részesei az erdészeti alkalmazottak közül azok, kiket a sors a városoktól, nagyobb falvaktól messze eső helyekre, gyakran az erdők vadonába vetett, kivált pedig az utóbbiak, mert ezek még a jó szomszédok tanácsától, részvételétől és segítségétől is el vannak zárva s emésztő fájdalmukban teljesen magukra hagyatva. Sokszor tán még lenne idő igénybe venni az orvosi segítséget, de huzzák, halasztják a dolgot, mert az pénzbe, aránytalanul sok pénzbe kerül, melyet mostoha sorsuk nekik vajmi gyéren juttatott. Ezeknél a legtöbb esetben nem marad egyéb hátra, mint bizalom az Isten kegyességében.

Lapunk múlt száma hozta a megdöbbentő hírt, hogy egy kartársunknak rövid egy hét lefolyása alatt három apró gyermekét vitte el a könyörtelen halál. Lesznek sokan, a kik azt mondják, hogy jól esett neki, mert minek a szegény embernek a gyerek, mert hiszen a mai materialisztikus korban már kihaltak a nemesebb érzések az emberből s mindenki csak arra a falat kenyérre gondol, melyet megtakarít.

De a szív — bármily jeges burokkal akarjuk azt bevonni és erőseknek és keményeknek

sabbarra repült s onnan folytatta csacsogását. Ha mind azt leírnám, a mit ez a Miska szarka csacsogni tudott, egész kis tanulmányt kellene megírnom, mert sokban vetélkedett Brehm Alfrednek szürke jákó papagájával.

A házi kutyával és egy szürke macskával nagyon jó barátságban élt; ez utóbbival sokszor eljátszadozott. Különösen tetszett neki, ha a czirmos hosszú farkát csóválgatta, s ezzel játszhatott. Ilyenkor olyan lármát csapott mindig, hogy a ház apraja-nagyja összesereglett a czicza-szarka komédiát nézni. És érdekes is volt azt nézni, hogyan ugrált Miska a czicza farka után, hogy kiabálta: „Miska, miaó, miaó“, s kapkodott utána. Az udvarbelieket, tizen vagy tizenketten voltak összesen, minn jól ismerte; a gyerekek elől óvatosan kitért, az öregeket nem félté, sőt egyik - másik kedveltje is volt, s ezeket azután elkísérte a kapuig. Tollazata, minthogy az udvaron szabadon járkált, szép és tiszta volt. E tekintetben is kielégítette a madárkedvelő kíváncsiságait, annál is inkább, mert télen a kalitkában is megtartotta tollainak szépségét. A ki szabadon akarja

tartani, bizvást teheti, mert nem repül el. Ragaszkodó hű természetű állat, s a megszokott megkedvelt helytől nem szívesen távozik. A szabadban élő szarkák is éveken át maradnak egy és ugyanazon a helyen, ha nem üldözik őket. Az én Miska szarkámnak egy nevezetességét kell itt megemlítenem, a melyért első sorban akartam e sorokat megírni, mivel a szarkának még semmiféle biográfiájában nem olvastam hasonló esetről.

Nem találtam adatot arra, hogy egyik vagy másik madár a pálinkát szeretné. Miska pedig nagyon szerette az édes pálinkát. Boldogult W. J. főhadnagy barátom, a ki tulajdonképpen első tulajdonosa volt Miskának, kedveltette meg vele a boroviczkát meg a köményes pálinkát.

Miska a pálinkától rendesen berugott, meg pedig annyira, hogy ilyenkor teljesen oda volt. Csendesen megvonult egy szögletbe, összehuzta testét, fejét lecsüggesztette, tollait felborzolta s így maradt egész nap, sőt néha másnap is. Ha barátom reggel fölkel, az volt az első dolga, hogy Miskát fölkeresse és meg-

mutatkozni, — az fáj, nagyon fáj. Fáj pedig kivált annak, kinek a sors ugy sem adott egyéb örömet, mint annak a kicsiny gyermeknek az ártatlan mosolygását, gagyogását, ölelő kicsiny karjait akkor, midőn fáradságos napi küzdelmei után szinte leroskadva azok terhe alatt tér meg szegényes hajlékába.

Ott vannak azután a gyógykezelésnek, a temetésnek tekintélyes költségei. Az utolsó betevő falatot kell a szájtól megvonni azért, hogy egyedüli örömünket elhantoljuk, hogy örökre megváljunk azoktól, a kik kedvéért élünk, fáradoztunk s a kikben egyedüli örömünk tellett. —

És itt ismét és ismét fölmerül előttünk az altiszti segélyeglet eszméje.

Ha már az elhalálozás által okozott fájdalom nem is áll módunkban enyhíteni, ha a szenvedett erkölcsi veszteséget nem is lehet pótolni, milyen jól esnék a szerencsétlen szülőknek, ha legalább az olyan nehezen viselhető költségeket nem kellene a sajátjukból fedezni!

Mind ennek daczára még mindig akadnak olyanok, kik igyekezetünket kicsinylik, kárhoztatják s a helyett, hogy a jó ügy érdekében kifejtett buzgólkodásunkat támogatnák, azzal szemben még ellenséges álláspontot foglalnak el.

Vajjon el fog-e érkezni ezekre nézve is

piros pünkösdi napja, a Szent Lélek leszállásának az ideje?

A körismag csirázása.

Lapunk több legutóbbi számában bőven meg volt hányvavetve a tölgymakk átteleltetésének kérdése. Az ilyen kérdések fölvetését és megvitatását fölötté szükségesnek tartom, mert tapasztalás és gyakorlat az élet mestere s a mit valamelyikünk nem tud, azt más-tól kell megtanulnia. Legyen szabad nekem is egyet-mást elmondanom a körismag csirázásáról, úgy, a mint én azt magam tapasztaltam.

A körismagnak tudvalevőleg az a tulajdonsága, hogy csak az elvetését követő tavasszal kél ki, legalább ezt tartják általánosságban, én azonban ezt a tantételt nem fogadom el mint föltétlenül igazat, mert gróf Forgách gácsi uradalmában alkalmam volt tapasztalni, hogy a körismag még ugyanazon tavaszon, melyen el lett vetve, ki is kelt. A talaj, melynél ez történt, részint homokos, részint agyagos volt. Ez az eredmény azonban csak a házilag szedett friss magnál volt tapasztalható.

A házilag szedett s jól eltartott magot külön s a magkereskedésből beszerzettet szintén külön vetettük s az eredmény az volt, hogy a házilag szedett mag a vetés után 5 hétre a jelzett talajban szépen kikelt, míg a kereskedésből beszerzett csak a következő év tavaszán s akkor is csak szórványosan.

Nyilvánvaló ebből, hogy a vetés eredményére nagy befolyással van a mag minémisége. Tapasztalásom szerint tanácsos azt érése után azonnal, október hóban vagy november elején szedetni. A mag egész-

itassa. A madár pedig ennek szerfellett örült, ugrált, csacsogott, fölrepült a vállára, megcsipkedte a fülét és hangosan kiabálta: „Jóska pálinkát Miskának, „Jóska, pálinkát“, „Miskának pálinkát“. És mikor Jóska eléje tartotta a kis üveget, a maga természetes hangján csergett.

Ez a pálinkaivás lett későbbben Miska végveszedelme, mert egy alkalommal becsipvén a borovicskától, a szénapadlason vonta meg magát, a hol egy idegen macska a menekülni nem tudó Miskát, nem tekintve az ő bőséges tudományát, szépen fölfalatozta.

A vázoltak és még több más tapasztalat alapján én is hozzájárulhatok Balassa tagtárs ajánlatához, csak azt a megjegyzést teszem, hogy ott, a hol az udvarban kert, vagy fiatal pihés csirke és tyuktojás van, ott szabadon nem tanácsos hagyni, mert mindegyikben tetemes kárt okozhat. A kertben kitépi a fiatal, egy-két leveles palántákat, a csibéket fölfalja, a tojást pedig igen ügyesen föltöri és kiissza.

Hogy lövik a tuzokot és fogják a réczét.

Festetich György gróffal, a keszthelyi Georgikon alapítójával, ki egyszersmind Magyarország leggazdagabb mágnásainak egyike volt, történt ez az eset. A grófnak dolga volt Pesten, fölkereste régi ismerősét, Márkust, a hétszemélyes tábla egyik biráját. Ez nem volt otthon, csak irnokját találta irodájában. Az irnok nem sokat nézett ki az egyszerűen öltözött falusi emberből, elutasította, hogy jöjjön félóra mulva, mikor otthon találja a nagságos urat.

— Nagyon el vagyok fáradva, tekintetes uram, szólott Festetich, engedje meg, hogy itt a padon megvárhassam a nagságos urat.

Az irnoknak megtetszett az egyszerű ember és elkezdett vele tréfálkozni.

— Hát csak üljön le, urambátyám! Szokott-e dohányozni?

— Ha kerül, felelt rá a gróf.

séges voltát az mutatja, hogy az belül kékes-fehér s viasszszerű.

A magnak átteleltetése kétféle módon történhetik. Miután az a szedés után kellőleg megszikkadt, vagy zsákokba szellős földött helyre tesszük, hol a fagnak nincs kitéve, mely esetben télen át gyakrabban megmegrázogatjuk vagy megkeverjük, vagy pedig földbe elvermeljük.

A kereskedésből vett magot is célszerű a vetés idejéig elvermelni, mely esetben jobb eredményt várhatunk.

Mind a két esetben arra kell ügyelnünk, hogy a mag teljesen ki ne száradjon.

Vetés idejekor, ha a bevetendő talaj nem bírna kellő nedvességgel, a köris magot földből és vízből készült habarékba tehetjük s 2—4 órán át abban áztathatjuk, mely eljárás nagyon gyorsítja annak csirázását. —

A kinek csak módjában áll s körülményei egyébként megengedik, mindig házilag nyert magot vessen; igaz, hogy a szedése fáradságos és költséges, de az eredményben ezekért bő kárpótlást nyerünk. Ellenben ha csakugyan a magkereskedésekre vagyunk utalva, akkor az ezekből beszerzett magot lehetőleg ősszel vessük el.

A bevetendő terület megválasztásánál leginkább arra legyünk figyelemmel, hogy az észak-nyugotnak feküdjék, mert az ilyen fekvésű talaj jobb nedvesség-tartó s a vetés a fagyoknak sincs nagyon kitéve.

Ezek azok az irányelvek, melyek eddigi tapasztalásom szerint a körismag vetésénél jó eredményre vezetnek; ha azonban tisztelt szaktársaim ezen a téren még egyebet is tapasztaltak volna, nagy köszönettel

venném, ha tapasztalataikat mások okulására is lapunkban közölnék.

Hraskó József
okl. erdővéd.

LEVELEZÉS.

Vámosfalva, 1897. október 19.

Tekintetes szerkesztő ur!

Megkezdődtek az őszi katonai gyakorlatok, melyekhez minden hadkötelesnek, a kit a sors ebben az évben ért, be kellett vonulnia. Ilyen volt többek között a N. L.-i erdész ur is, kinek szintén el kellett bucsuznia hivatalától, nehogy azonban üresen maradjon vagy öt hétig erdőhivatalunk, az erdőmester ur helyettesül engemet szemelt ki

Négy héten át rendesen folyt munkám s rendben is volt minden, az ötödiken azonban baj támadt, mert a midőn egy reggel a hivatalba bementem, azon vettem magamat észre, hogy az előszoba fogasan kettő helyett csak egy puska lóg, mert míg az előtt egy 20-as golyós lefocheaux és egy 12-es lancaster sörétes fegyver lógott ott, most a golyósnak hiült helyét találtam.

Mindjárt rosszat sejtve, kutatni kezdtem az erdész ur összes szobáit, de bizon hasztalan, a hiányzó fegyver nem volt sehol sem található. Kérdeztem a cselédséget, az mind azt felelte rá, hogy ott volt a fogason.

Természetesen nem volt nyugtom sem éjjel, sem nappal, míg másnap reggel az egyik szolgáló azt mondta, hogy az egyik juhászgyerek elbészélése szerint egy bizonyos ember az utolsó vasárnap fegyverrel ment el az erdész ur kertje allatt.

Magámhoz hívtam a juhász gyereket, ki előttem szinte hasonló értelemben nyilatkozott, sőt még azt is megjegyezte, hogy a fegyver agya pirosas volt.

— No, hogy el ne unja magát, itt egy pipa, gyújtson rá.

Ezzel átnyújtott a grófnak egy rövidszáru makrapipát, maga pedig hosszú száru tajtékpipájából azzal a gondolattal eregette a füstöt, hogy jól megréfálja az öreget.

Mindjárt hozzá is látott.

— Szokott-e urambátyám vadászni?

— Ugy néha napján szoktam, a hogy gazdaemberhez illik.

— De azt még sem tudja, hogy kell tuzokot vadászni?

— Nem én, tekintetes uram!

— No várjon, megtanítom. Vegyen urambátyám egy ökörbőrt, azután teritse magára és ha tuzokot lát, négykézláb közelítsen feléje, így könnyen löhet, mert a tuzok azt hiszi, hogy ökör jön, pedig urambátyám.

Festetich viszonzni akarva a sulyokvetést, ő vette föl a beszéd fonalát.

— Nálunk nincsen tuzok, de van egy kis tavam (a Balatont értette), oda járok réczézni. Tudja-e, tekintetes uram, hogy kell réczét fogni?

— Nem bizony, azt még nem próbáltam.

— Arra hála fejében én tanítom meg a tekintetes urat! Ássa ki egy nagy sárga töknek a belét, huzza azt tekintetes ur a fejére és üljön bele a nádasba; a réczék majd azt hiszik, hogy tök, pedig tekintetes ur feje és rászállnak, akkor csak huzkodja őket le egyenkint lábuknál fogva a víz alá.

Mig így egymást tanitgatták a vadászat fortélyaira, belépett Márkus, ki meglátva Festetichet rendkívül bárátságosan feléje sietett.

— Micsoda szerencsének köszönhettem, hogy méltóságod megtisztelt látogatásával stb.

El lehet képzelni, hogy mit érzett e szavak hallatára az irnok ur, ki majdnem lefordult székrétől. Márkus később meginvitálta ritka vendégét ebédre, ki a meghívást el is fogadta, de csak azzal a föltétellel, ha az irnok ur, ki őt olyan jól elmulattatta, szintén ott

Most már semmi kétség sem maradt fenn, nyomában voltam a tolvajnak, csak az volt a kérdés, hogy mikép csipjem meg? Házkutatást hasztalan tartok, mert a fegyver esetleg másutt van eldugva, vagy éppen kint az erdőben. Rendőrség vagy csendőrség kezébe adni a dolgot szinte bajos, mert a tolvaj néma s vallatni nem lehet. Ugy hagytam tehát a dolgot, míg az erdész visszatért.

Szeptember 15-én tért vissza az erdész ur s én természetesen siettem neki jelentést tenni az elveszett puskáról. A dolog megbeszélése után ő legjobbnak tartotta a házkutatás megtartását.

A puska elveszésének híre csakhamar elterjedt az egész faluban, sőt azt is tudta a nép, hogy tudjuk, ki lopta el. Más napra, midőn a házkutatást meg akartuk tartani, a fegyver magától megkerült. Egy trágya dombon megtalálta az egyik tehenes gyerek. A tolvaj ugyanis értesülve arról, hogy nála házkutatást fogunk tartani, nem várta ezt be s külömben sem óhajtott a törvény embereivel érintkezésbe lépni s jobbnak találta éjnek idején a lopott tárgyat vissza csempészni.

Nem így történt Forgách gróf egyik erdőőrével. A midőn ez az eset történt, ugyan azon a héten értesültem, hogy a kérdéses erdőőrnek szintén elveszett a fegyvere. Az erdőőr ugyanis be ment a szomszéd faluba teendőit végezni, itt azonban mint általánosan kedvelt embernek nagyon sok jó barátja akadt s a melyik házba csak beköszönt, mindenütt kínálták a jóval s nem eresztették tovább szomjan. Midőn már jól be volt kapacitálva, jónak találta védkerületét megnézni, de alig hogy az erdőre ért, elnyomta a buzgóság s csakhamar mély álomba merült. A szesz italok tulságos élvezete elkábitotta a fejét, lábai megtagadták a szolgálatot s a puha gyep olyan szépen

kinálta pihenővel! Négy órai hosszas alvás után felébredt s első dolga volt puskája után nyúlni, de biz annak hült helyét találta s utoljára is egy töről vágott füttykössel kellett haza ballagnia.

Jó abból a „jaj de fáj“-ból egy-két korty, de bizon ha sokat veszünk be belőle, akkor nagyon könnyen igazán „jaj de fáj!“

Szaktársi üdvözlettel lévén igaz hive

Machay Pál
sen. urad. főerődőr.

Különfélék.

Kérjük mindazokat a tisztelt olvasóinkat, kik részére postai megbízásokat küldtünk, hogy azokat kiváltani sziveskedjenek. Egy pár postai megbízás olyan megjegyzéssel érkezett vissza, hogy czimzett ismeretlen, vagy pedig, hogy elköltözött s a lap kézbesítésénél a posta csodálatos módon megtalálta az illetőt. Az ilyenek neveit — ha tartozásaikat a folyó hó közepéig ki nem egyenlitik — közzé fogjuk tenni, hogy így tartozkodási helyeiket olvasóink szívesességéből kipuhathassuk s követelésünket rajtuk pörös uton megvehessük. Egyben felkérjük mindazokat, kik még bármi csekély előfizetési díjjal hátralékban vannak, vagy kik előfizetéseiket még meg nem ujitották, hogy utó- illetve előfizetési díjaikat mielőbb legyenek szivesek beküldeni.

A kis mártir. Levelet kapott Somodi János mán-doki földbirtokos felesége Budapestről. Tudatták vele, hogy a Stefánia-kórházban ápolt három esztendő kis leánya meggyógyult s átveheti. Az anya boldogan sietett a fővárosba s gyermekét kivéve a kórházból, egyik kerepesi-uti fogadóba szállt tegnapelőtt délután s teát főzött szobájában, a mikor a borsesz egyszerre föllobbant s lángba borította ruháját. Kirohant a folyósóra, a hol a fogadós bátor szívvél sietett megmentésére, a mi sikerült is neki. E közben a kis leány egyedül maradt a szobában s neki is meggyuladt a fodros szoknyácskája. A mire sikoltozására hozzárohantak, gyöngé, fehér testét kormos sebek borították. Ujra visszakerült a Stefánia-kórházba, a hol a kis mártir az elmúlt éjszaka meghalt.

Végzetes lövés. A szklenói mezei őrnek 15 éves fia atyja távollétében, ennek fegyverével vitézkedett pajtásai előtt. Hogy virtusát még jobban megmutassa, célzott s felhuzva a kakast, elsütötte a fegyvert, mire egyik fiu nyomban holtan rogyott össze, egy leány pedig súlyosan sérült meg arczán.

A szerető feje. Mucsony borsodmegyei községből rémes történet hírét küldi tudósítónk. Hőse egy fiatal juhászbojtár, ki rettentő boszut állt a felesége elcsábítóján. Németh András mucsonyi juhászbojtár rájött, hogy fiatal szemrevaló feleségc megcsalja Adorján Ferencel. Hétfőn hajnalban élesre fent baltával lopódzott be a férj Adorjánhoz, a ki mélyen aludt. Egyetlen ha-

lesz az ebéden. Az irnok ritkán részesült ily nagy megtiszteltetésben, de ma szivesebben ette volna meg otthon a héjában sült burgonyát, mint a szeptemvirnél a nyolcz fogásos ebédet. A gróf igen barátságos volt hozzá, a mi még inkább aggasztotta a szegény irnokot. Nem is csalatkozott, mert a gróf alig hogy ebédhez ültek, elkezdte mesélni, hogy milyen jól mulatott a tekintetes irnok urral.

— Tanítottuk egymást különféle fortélyokra, ő engem, hogy miként lövik a tuzokot én meg őt, hogy miként fogják a réczét.

Márkus kíváncsi volt, hogy mit fecsegetett összevissza irnokja, kérte a gróft, mesélné el neki is.

— Jól van, a réczefogást majd elmesélem, de a tuzokfogás mestere az irnok ur, majd elmeséli ő.

Az irnok egy ideig szabadkozott, végre mégis meg kellett ismételnie a társaság hahotái közt a tuzokvadászatot.

talmas csapással levágta a fejét, azután a feleségeért ment, odahitta a meggyilkolt áldozathoz és a véres fejet e szavakkal vágta az arcába:

Nesze, tedd el emlékül, még szükséged lehet rá.

A holtra rémült asszony sikoltozva rohant ki és segítségért kiabált. Összecsődültek a béresek és elfogták a bojtárt, a ki most a börtönben várja büntetését.

Gyilkosság a tutajon. A lippai szolgabíróshoz egy erdélyi tutajos állított be, feljelentve önmagát gyilkosság miatt. A Szászváros vidékeről való sovány, nyomorult móczot Labasán Jeftának hívják, ki Murgu Vazullal társaságban usztatta a tutajokat le az alföldre. Évek óta megéltek így egy tutajon békességben, csak egy pillanatra veszték össze s a heve anynyira elragadta az egyiket, hogy gyilkosává lett a társának. Közös fazékban főzték a kis tüzhelynél ebédjüket, a főtt krumplit. Az osztzkodásnál összekaptak valahogy, szóváltás keletkezett, majd verekedés és Labasán Jefta úgy verte fejbe doronggal Murgu Vazult, hogy szörnyet halt. De akkor már meg is bánta tettét s alig várta, hogy elérje Lippát, a hol rögtön jelentkezett a bíróságnál.

Véres családi dráma. Havassy Józsefné szül. Merter Anna bölcskei születésű szakácsnőhöz, a ki az Alkotmány-utca 3. számú házban Magaziner Bernát nagykereskedőnél volt alkalmazva, beállított a férje, Havassy József 33 éves asztalos-segéd s e szavak után: „Hol voltál vasárnap délután?” revolvert rántott ki zsebéből s a feleségére kétszer rálőtt s őt életveszélyesen megsebesítette. Hevessy azután önmaga ellen irányította a fegyvert s szíven lőtte magát. Rögtön szörnyet halt. A mentők a sérült asszonyt a Rókus-kórházba szállították a holttestet pedig a törvényszéki boncztoni intézetbe.

Sztrájkoló korcsmárosok. Illinois állam egy kis városában, Dauvillyben, ez évi augusztusban az a furcsa eset történt, hogy az összes korcsmárosok, számszerint 42-en bezárták helyiségeiket, mert a városi hatóság nem akarta az engedélyátalányt 800 dollárra leszállítani. Éppen rendkívüli hőség volt és a derék szomjas polgároknak két mértföldnyire kellett menniök, hogy szomjukat enyhithessék. Ez azonban csak két napig tartott, mert a harmadik napon az összes városi tanácsosokat hatalmasan elpáholták. Erre aztán egyhangulag elhatározták, hogy az átalányt leszállítják. Másnap természetesen a összes korcsmákat újból megnyitották.

Gyilkos férj. Veszprémből véres drámáról értesít levelezőnk. Veintraub Lajos kereskedő a múlt éjjel későn jött haza, a miért felesége szemrehányásokat tett neki. E miatt a férj annyira dühbe jött, hogy revolverével hasbalötte a boldogtalan nőt. A mikor látta, hogy az asszony összeesik, magára sötötte a fegyvert. A golyó az álla alatt furódott a fejébe. A házastársak most a halállal vívódnak.

A vaktöltés halottjai. 1888-tól 1896 végéig — mint egy hivatalos kommuniké jelenti — hadsere-

günkben 267 sebesülés történt gyakorlat közben puskából, karabélyból eredő vaklövéses következtében. A 267 sebesült közül 27 meghalt és ezek csaknem valamennyien merevgörccsöt (Fetanus) kaptak, tehát a sebük fertőzött volt. A vizsgálat kiderítette, hogy egy esetben 20 lépésnyi, három esetben 10—15 lépésnyi távolból, de a többi összes esetekben közvetetlen közelből történtek a vaklövésesek.

Szerelem és revolver. Stern Fülöp hét esztendeig lakott Amerikában s a mikor tavaly rokonai látogatására hazajött, Német-Sóóváron megismerkedett özvegy Ungár Manóné tizenhat esztendősnő lányával Bertával, a kibe halálosan beleszeretett. Meg is kérte a kezét, de kosarat kapott. Ungárné azt mondta, hogy a lány fiatal, várjon még néhány esztendőt. Április hónapban Stern Fülöp újra megjelent Német-Sóóváron és kapacitálgatni kezdte a leányt, mialatt édes anyja aludt. A lány is azt mondta neki, hogy még nem akar férjhez menni. Ekkor Stern előrántotta forgópisztolyát és bal halántékon lőtte a leányt, a ki menten lerogyott a pamagra. Ott fektében Stern még egyszer a halántékába lőtt. A lövéses zajára többen berohantak és Sternt lefoglák. A leányt már halva találták. Az eperjesi kir. törvényszék tiz esztendei fegyházra ítélte a gyilkost. A kassai kir. ítélőtábla Stern Fülöp tettét súlyosabb beszámítás alá esőnek találta és a büntetést tizenkét esztendei fegyházra emelte föl.

Elítelt gyilkos asszony. Debrecenből táviratozzák: A debreczeni törvényszék most tárgyalta a gyilkossággal vádolt Habuczky Györgyné, józsai illetőségű parasztasszony ügyét. Habuczky-né, a mikor nagynénjével keresztülment a debreceni erdőn, néniét megfojtotta, azután kivette zsebéből a nála talált tiz forintot és a holttestét fölakasztotta egy fára. Egész napig lartó tárgyalás után a törvényszék Habuczky-nét életfogytiglan tartó fegyházra ítélte.

Kincstaláló csodagyermek. A biharmegyei Székelyhidon másról sem beszélnek az emberek, mint a szomszéd kalocsai csodagyermekről, a ki egy gyujtólencse segítségével belát a föld mélyébe s kifürkészi az elásott pénzdarabokat. A csodagyermek hét esztendősnő oláh fiú, a kit a gróf Stubenberg-uradalom gépésze fedezett föl. A gépész engedélyt kért Pehárcz Sándor tisztartótól, hogy a fiú utmutatásai szerint kutathasson az apátkereszturi állítólagos kincsek után, a melyek a tatárjárás óta lennének a föld alatt. A csodagyermekkel azonban előbb próbákat végeztek. Földbe rejtették a pénzdarabokat s ő megmutatta a helyét. Elvezették a fiút egy Katz nevű kereskedő házához s ott a gyujtólencséje segítségével megmondta, hogy hol van a pénz. Szóval Székelyhidon biztos a remény, hogy az oláh fiú megtalálja majd a hajdani apátság kincseit. Az ásatást a csodafiú utasítása szerint megkezdtek s eddigelé több csontvázat találtak. Gróf Stubenberg, a kinek jelentést tettek a dologról, pénzsegélyt adott a gépésznek az ásatás folytatására. A csodagyermek

csodájának titkát pedig az orvosszakértők fogják fűrészni. —

A „Vasárnapi Lapok“ minden heti száma megtartja azt a magas színvonalat, melyet ígért, melyről már többször tettünk említést tisztelt olvasóinknak. Most ujlag felhívjuk rá a figyelmet. A „Vasárnapi Lapok“ arra törekszik, hogy ez év karácsonyáig ne legyen művelt család, mely ne ismerné. Ha megismeri, bizonyára össze is hasonlítja a többi hasontermészetű heti ujságokkal. Ezt a versenyt óhajtja ez a minden ízében kitünően szerkesztett képes heti lapunk.

A mult heti száma a következő tartalommal jelent meg: Hazugságok, költemény, Szász Zoltán-tól. — Adorján báró ismeretése. Ábrányi Emil-től. — Köny és mosoly, regény, Beniczky Bajza Lenké-től. — A magyar király székvárosa, Diviki-től. — A két Trilby. — Az elbűvölt hattyu (képpel), költemény. Rudnyánszky Gyulá-tól. — Magyar Színház, Zboray Aladár-tól. — Mudrony Soma, Gelléri Mór-tól. — „Adorján Báró“-ból, Prém József-től. — Őszi viharok, Mazzaroni-tól. — Különfélék: Színház, irodalom, hymen, képtalány, vegyes.

Képek: Margittay Tihamér: „Az első beteg“. — A Magyar Színház tagjai (30 arczkép). — Az elbűvölt hattyu (Szigeti előképe). — A Magyar Színház alapítói: Evva Lajos, Rákosi Szidi, Hegedűs Béla. — A Magyar Színház palotája. — Mudrony Soma arczképe. — Küry Klára a „Trilby“-ben (6 remek kosztümös arczképe a kitünő művésznőnek). — Ezen kívül a rendkívül gazdag tartalmon kívül félv regénymelléklet van csatolva a „Vasárnapi Lapok“-hoz, hol most harmadik folytatásban jön Sátán „Szépség ő Felsége“ című regénye, képekkel gazdagon díszítve. — Ennél többet csakugyan nem lehet várni egy képes laptól; s amit ad, mind szép. — Előfizetési ár egy évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. — Kiadja a „Könyves Kálmán“ magyar irodalmi társaság, Budapesten, VIII., Kerepesi-út 17.

Szerkesztői üzenetek.

Gemenczi honleányok. Kérésére a következőket felelhetjük: A 48-as honvédek egyenruhája barna attilából és kék nadrágból

állott. Az attilát piros paszománt díszítette. Ugyan ilyen egyenruhát viseltek a tisztek is, azzal a különbséggel, hogy a paszománt aranyozott zsinórból állott. A huszárok kurta dolmányt viseltek, bőven aranyozva s e fölött panyókára vetett mentét. A nemzetőrség tagjai polgári ruhában harcoltak s jelvényük a mellre tűzött nemzeti színű kokárda volt. Külömben kérdésére bővebb fölvilágosítást találhat Gracza Györgynek „Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története“ című művében, mely valószínűleg községében is meg lesz vagy az olvasó körben, vagy valamely magánosnál, egyébként pedig minden könyvkereskedésben kapható.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos

Podhradszky Emil.

Fontos téli idényre!

Téli halina (Filz) csizmák

(saját gyártmány)

erősek, meleget tartók, csinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jóságért és tartósságért kezességet vállalok.

Árak: uraknak 4 frt 50 kr., nőknek 3 frt 50 kr.

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem.

Lengyel Albert, erdőőr

Ürmös, u. p. Ágostonfalva, N. küküllő megye.

Adás — vétel.

Egy lábon álló **czimbalom** tíz forintért s utánvét mellett eladó. — Nemtetszés esetén bérmentesített küldésnél visszavétetik. Venni szándékozók forduljanak a következő címre:

Hidvéghy György, Nagy-Zellő u. p. Szakál, Nógrád megye.

Legbiztosabb szer
az általánosan elismert és jó hatásnak bizonyult

„BARÁT-ITAL“

című növényyszer gyomor-likőr készítményem székrekedés, hideglelés, étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen. Egy üveg ára 40 és 80 kr. használati könyvel együtt, mely számos köszönő levelet is tartalmaz.

Kapható százezsebesen és minden község és város fűszerkereskedéseiben, valamint Hódmező-Vásárhelyen a készítő

Zenke Zoltánnál Árpád-utca 12.

A nmélt. m. kir. és osztr. cs. keresk. miniszter
urak által kihirdetve és törv. védve.

Ismét elárúsító fűszerkereskedők nagyobb
jutalék mellett keresetnek.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

➡ legujabb árjegyzéke. ➡

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

➡ Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni ➡

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállítói
A földmivelés m. kir. Ministerium szállítói.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.